

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭЛКИ РАЙОНЫ БАШЛЫГЫ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОННЫЦ**
422870, Базарлы Матак авылы,
С. Крайнов ур., 58 йорт

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БАШЛЫГЫ**
422870, ТР Базарлы Матак авылы,
С. Крайнов ур., 58

Телефон: (84346) 20-0-26, 21-0-48, факс: (84346) 21-7-57. E-mail: alkay@tatar.ru сайт: alkeevskiy.tatarstan.ru.

КАРАР

2019 ичы 28 ноябре

72 №

Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы территориясендэ табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чараларын планлаштыру һәм үткәру эшен оештыру турындагы нигезләмәне раслау хакында

1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы «Халыкны һәм территорияләрне табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль закон, шулай ук Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 5 февралендәге 58 номерлы «Татарстан Республикасы территориясендэ табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чараларын планлаштыру һәм үткәру эшен оештыру турындагы нигезләмәне раслау турында» карары нигезендә Татарстан Республикасы Элки муниципаль районының гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чараларын камилләштерү һәм эвакуация органнары эшчәнлеген камилләштерү максатларында Элки муниципаль района Башлыгы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы территориясендэ табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чараларын планлаштыру һәм үткәру буенча эшне оештыру турындагы Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә әлеге каар белән расланган Нигезләмә нигезендә табигий һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта, чараларны планлаштырырга.

3. Татарстан Республикасы Элки муниципаль районының авыл жирлекләре башлыкларына барлыкка килгән очракка техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча Нигезләмә нигезендә чаралар планлаштыруны тәкъдим итәргә.

4. Элеке каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Элки муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе И. В. Йосыповка йөкләргә.

Элки муниципаль районы Башлыгы
вазыйфаларын башкаручы:

Р. А. Билалов

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районы территориясендә табигый
һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чараларын
планлаштыру һәм үткәрү эшен оештыру турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасының Әлки муниципаль районы территориясендә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чараларын планлаштыру, тәэммин итү һәм үткәрүне оештыруны билгели.

1.2. Әлеге Нигезләмә максатларында түбәндәгө төшөнчәләр кулланыла:

халыкны эвакуацияләү-оешкан рәвештә чыгару буенча чаралар комплексы гадәттән тыш хәл яисә гадәттән тыш хәл зоналарыннан халыкны, шулай ук эвакуацияләнүчеләрне районда урнаштыруны тәэммин итү;

халыкның беренчел тормыш-көнкүрешен тәэммин итү-гадәттән тыш хәлләр зонасында халыкның беренчел ихтыяжларын вакытында канәгатьләндерү;

куркынычсыз район-Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының административ чикләре чикләрендә мөмкин булган куркыныч зоналардан, жимерү зоналарыннан тыш, жирле һәм эвакуацияләнә торган халыкның тормыш-көнкүрешен тәэммин итү өчен, шулай ук матди һәм мәдәни қыйммәтләрне урнаштыру һәм саклау өчен әзерләнгән территория;

халыкны ревакуацияләү-халыкны дамии яшәү районнарына вакытлыча урнаштыру зоналарыннан оешкан рәвештә керту (керту) буенча чаралар комплексы.

II. Эвакуация чараларын планлаштыру нигезләре

2.1. Халыкны эвакуацияләүне планлаштыру, оештыру һәм үткәрү эвакуация органнары (эвакуация комиссияләре) тарафыннан башкарыла.

2.2. Эвакуация органнары, фаразланучы масштабтагы һәм (яки) табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр торышына карап, түбәндәгө режимнарда эшли:

көндәлек эшчәнлек режимында-гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы булмаганда;

гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булганды-югара әзерлек режимында;

гадәттән тыш хәл режимында - гадәттән тыш хәл килеп чыкканда һәм бетерелгәндә.

Эвакуация органнарының (эвакуация комиссияләренең) эш режимына карап төп чаралар булып торалар:

а) көндәлек эшчәнлек режимында:

табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкны эвакуацияләү планын эшләү;

табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәл зонасында яшәүче халык исәбен алу;

муниципаль берәмлекләр территориясендә халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларын исәпкә алу;

эвакуация маршрутларын билгеләү;

гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда эвакуацияләнә торган халыкның беренчел тормыш-көнкүрешен тәэммин иту мәсьәләләрен планлаштыру һәм хәл иту;

гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда халыкны эвакуацияләүне транспорт белән тәэммин иту мәсьәләләрен исәпкә алу, планлаштыру һәм аныклау;

эвакуация органнарын (эвакуация комиссияләрен), гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәэммин иту комиссияләрен эвакуация чараларын үткәрүгә әзерләү;

халыкны вакытлыча урнаштыру пункtlары администрацияләрен укыту; халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янгын куркынычсызлыгын тәэммин иту өлкәсендә белемнәрне пропагандалау;

б) югары әзерлек режимында:

барлык дәрәжәләрдәге гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэммин иту комиссияләрен, эвакуация органнарын (эвакуация комиссияләрен), вакытлыча урнаштыру пункtlары администрацияләрен, озак яшәү пунктларын әзерлеккә китерү;

эвакуацияләнергә тиешле халык санын ачыклау; куркынычсыз районнарда эвакуацияләнә торган халыкны кабул иту, урнаштыру һәм беренчел тормыш белән тәэммин иту планнарын аныклау;

эвакуацияләү өчен файдаланыла торган транспорт чараларын бүлү; эвакуация маршрутларын әзерләү, юл билгеләре һәм күрсәткечләр урнаштыру; вакытлыча урнаштыру пункtlарын, озак яшәү пунктларын жәелдерүгә әзерлек;

хәбәр иту һәм элемтә системаларының әзерлеген тикшерү;

в) гадәттән тыш хәл режимында:

Татарстан Республикасы эвакуация органнары (эвакуация комиссияләре) әгъзаларының тәүлек буе кизү торуын оештыру;

эвакуация органнары (эвакуация комиссияләре) һәм муниципаль берәмлекләрнең транспорт хезмәтләре белән халыкка хәбәр иту һәм утырту пунктларына транспорт бирү барышын контролльдә тоту буенча үзара хезмәттәшлеге;

эвакуацияләнә торган халыкны жыю һәм аны куркынычсыз районнарга жибәрү буенча эвакуация органнары (эвакуация комиссияләре) эшен координацияләү;

халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларын, озак яшәү пунктларын жәелдерү буенча эшләрне координацияләү;

вакытлыча урнаштыру пунктлары, озак яшәү пунктлары администрацияләре эшен координацияләү;

халыкны эвакуацияләүнен барышы турында мәгълүматларны жыю һәм гомумиләштерү, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәэммин иту буенча тиешле комиссиягә доклад;

республика территориясендә беренчел яшәүне тәэммин иту һәм халыкны яклауны оештыру.

III. Эвакуация чараларын үткәрү

3.1. Гадәттән тыш хәл зонасыннан халыкны эвакуацияләүне үткәрү гадәттән тыш хәл килеп чыгу һәм үсеш шартларыннан, гадәттән тыш хәл чыганагының

зарарлаучы факторларның характерыннан һәм пространство-вакытлы параметрларыннан чыгып башкарыла.

Гадәттән тыш хәл килеп чыгу фаразын дөрес итеп алганда, әзерлек чаралары оештырыла һәм үткәрелә, аларның максаты-халыкны гадәттән тыш хәл зонасыннан оешкан төстә алыш чыгу яки чыгару өчен уңайлы шартлар тудыру.

3.1.1. Әзерлек чараларына керә:

эвакуация органнарын (эвакуация комиссияләрен) әзерлеккә китерү һәм аларның эш тәртибен аныклау;

жәяү һәм транспорт белән эвакуацияләнергә тиешле халык санын һәм категориясен аныклау;

транспорт чараларын бүлү; эвакуация

маршрутларын әзерләү;

халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларын жәелдерүгә әзерлек;

хәбәр иту һәм элемтә системаларының әзерлеген тикшерү;

эвакуация игълан иткәндә халыкка эш тәртибен житкерү.

3.1.2. Халыкны эвакуацияләү өчен сигнал алу белән түбәндәге чаралар үткәрелә:

Татарстан Республикасы эвакуация органнары (эвакуация комиссияләре) һәм оешмалары рәисләренә, шулай ук эвакуация башлану һәм үткәру тәртибе турында халыкка хәбәр иту;

эвакуация органнарын (эвакуация комиссияләрен) жәелдерү һәм әзерләү;

эвакуацияләнергә тиешле халыкны имин районнарга жыю һәм жибәрү өчен әзерләү;

жәяүләр колонналары маршрутларында башлангыч пунктларга чыгу, транспорт чараларын утырту пунктларына бирү, эвакуацияләнә торган халыкны транспортка утырту һәм эвакуация маршруты буенча хәрәкәт иту;

эвакуацияләнә торған халыкны беренчел яшәү төрләре буенча алдан әзерләнгән куркынычсыз районнарда (вакытлыча урнаштыру пунктларында) кабул иту һәм урнаштыру.

IV. Эвакуация чараларын тәэммин иту

4.1. Эвакуацияне оешкан төстә үткәру өчен шартлар тудыру максатыннан, түбәндәге тәэммин иту төрләре буенча чаралар планлаштырыла һәм гамәлгә ашырыла: транспорт, медицина, жәмәгать тәртибен саклау, юл хәрәкәте иминлеке, инженер, матди-техник, разведка, элемтә һәм хәбәр иту.

4.2. Халыкны техноген аварияләр һәм табигый бәла-казалар зоналарыннан эвакуацияләүне транспорт белән тәэммин иту эвакуация транспорт чараларын әзерләү, бүлү һәм эксплуатацияләүне үз эченә ала.

Халыкны эвакуацияләүне үткәру житәрлек парк транспорт чаралары булуны, аларны эвакуация - чараларны (шул исәптән шәхси кулланышта булган транспортны да) тормышка ашыруга жәлеп иту, транспорт коммуникацияләреннән максимальь файдалануны таләп итә.

Халыкны эвакуацияләү барышында жәмәгать транспорты эше аны мөмкин булганның төрле вариантларын күз алдында тота:

халыкны яшәү урыннарыннан вакытлыча урнаштыру пунктларына кадәр илтү;

эвакуацияләнә торған халыкны гадәттән тыш хәл зонасыннан куркынычсыз районнарга чыгару.

Автотранспорт йөртүләрне оешкан төстә гамәлгә ашыру һәм эвакуациянең барлық этапларында алар белән тотрыклы идарә итү шартларын булдыру өчен махсус автомобиль формированиеләре булдырыла, аерым алганда: гражданнарның шәхси кулланышындагы автомобиль колонналары, жәмәгать транспорты һәм транспорт төркемнәре.

Автомобиль колонналары гомуми файдаланудагы автотранспорт предприятиеләре һәм икътисадның башка тармаклары оешмалары, шулай ук гражданнарның шәхси транспорты базасында формалаша.

4.3. Эвакуацияләүне медик-санитар тәэммин итү эвакуацияләнә торган халыкның сәламәтлеген саклауга юнәлдерлгән оештыру, дәвалау, санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрүне, эвакуация барышында авыручыларга һәм тән жәрәхәте алган зыян күрүчеләргә үз вакытында медицина ярдәмен күрсәтүне, шулай ук йогышлы авырулар барлыкка килүне һәм таралуны кисәтүне үз эченә ала.

Эвакуацияне әзерләү һәм үткәрү вакытында түбәндәге чаралар тормышка ашырыла:

вакытлыча урнашу урыннарында (халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларында), утырту (төшерү) пунктларында һәм хәрәкәт итү юлларында медицина пунктларын жәелдерү, шулай ук аларда эвакуацияләнгән халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен медицина персоналының кизү торуын оештыру;

транспортта бара алмаган авыруларга хезмәт күрсәтүне оештыру;

эвакуацияләнә торган халыкны вакытлыча урнаштыру урыннарының санитар торышын, халыкны гаранцияле куркынычсыз сыйфатлы эчәргә яраклы су белән тәэммин итүне, су белән тәэммин итү чыганакларының торышын тикшереп торуны тәэммин итү;

эпидемиологик хәлне өзлексез күзәтү, йогышлы авыруларны ачыклау һәм эпидемиягә каршы башка чараларны үтәү;

халыкны эвакуацияләгендә техноген аварияләргә, һәлакәтләргә һәм табигый бәла-казаларга (дайми яшәү урыннары) бәйле гадәттән тыш хәлләр зоналарына, дезинфекция һәм башка чаралар, яшәү тирәлегенә лаборатор тикшеренүләр үткәрү;

эвакуацияләнә торган халыкны, медицина мәлкәте белән тәэммин итүгә жәлеп ителә торган медицина пунктларын, медицина оешмаларын һәм сәламәтлек саклау оешмаларын тәэммин итү.

4.4. Эвакуация чаралары үткәргендә жәмәгать тәртибен саклау һәм юл хәрәкәте куркынычсызлығын тәэммин итү түбәндәге чараларны үз эченә ала:

эвакуация, коткару һәм башка кичектергесез чараларны үткәрудә катнашмаган гражданнарның транспортта йөрүен һәм үтүен тыюны күздә тоткан үткәрү режимын тормышка ашыру (автоюлларны һәм жәяүлеләрне урап чыгу);

эвакуацияләнү өчен билгеләнгән транспорт чараларының техник торышына сайлап алу контроле үткәрү;

эвакуация чараларын үткәру өчен жаваплы вазыйфаи затларга гадәттән тыш хәл зоналарыннан кешеләрне тиз арада алып чыгуны тәэммин итү максатларында транзит транспортын мобилизацияләүдә ярдәм күрсәтү (кирәк булганда);

эвакуация объектларында (вакытлыча урнашу пунктларында, озак яшәү пунктларында, утырту һәм төшерү пунктларында, тимер юл станцияләрендә, елга портларында, аэропортларда h. b.), эвакуация маршрутларында, торак пунктларда һәм эвакуацияләнгән халыкны урнаштыру урыннарында, дезинформация ишетүләрен кисәтү һәм таратуны кисәтү, объектларны билгеләнгән тәртиптә саклауны тәэммин итү.;

шәһәр эчендәге һәм шәһәр читендәге эвакуация маршрутларында юл хәрәкәтен жайга салу;

халық эвакуацияләнә торган автоколонналарны имин районнарга озата бару; автомобиль юллары буенча билгеләнгән чиратны һәм гадәттән тыш хәл зоналарына транспортны керту режимын тәэмин итү;

торак пунктларда, эвакуация маршрутларында һәм халық урнашу урыннарында жинаятычелек, мародерлык белән көрәшу.

4.5. Эвакуация чараларын үткәргәндә инженерлык тәэминаты тубәндәге чараларны үз эченә ала:

юлларның торышын яхшырту, күперләрне көчәйтү, жимерелгән яки йөрми торган юл участокларын әйләнеп узуны жиһазлау, шулай ук су киртәләре аша кичү жайланмаларын һәм аларны карап тоту буенча чаралар күрү;

кышын эвакуацияләгәндә юлларны кардан чистарту буенча;

эвакуация вакытында авыр үтә торган авыл юл участокларын карап тоту, текә күтәрелешләр һәм авыр үтә торган участокларны автотранспортта ерып чыгу өчен тягачлар бүләп бирү буенча;

су белән тәэмин итү чыганакларын яклау буенча;

эвакуацияләнгәннәрне урнаштыру өчен биналарны, корылмаларны жиһазлар белән тәэмин итү буенча.

4.6. Эвакуация чараларын үткәргәндә матди-техник тәэмин ителеш транспорт чараларына техник хезмәт күрсәтү һәм ремонтлауны оештыру, ягулык-майлау материаллары һәм запас частыләр, су, азык-төлек һәм кирәк булган әйберләр белән тәэмин итүне үз эченә ала.

4.7. Эвакуация чараларын үткәргәндә элемтә һәм хәбәр итүне тәэмин итү эвакуация чараларының жыелмаларны, кабул итү пунктларын һәм арадаш эвакуацияләү пунктларын, халыкны вакытлыча урнаштыру пунктларын, эвакуацион чаралар белән идарә органнарын стационар элемтә чаралары белән тәэмин итүне, шулай ук хәбәр итү системаларында кулланыла торган каналларның, элемтә чараларының һәм телерадиотапшырулар чөлтәрләренең техник әзерлеген тәэмин итүне үз эченә ала.

V. Эвакуация чараларын финанслау

5.1. Эвакуация чараларын финанслау Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.